

Organ	Hälso- och sjukvårdsnämnd
Plats	Sammanträdesrum Mälaren, Regionhuset, Västerås
Tidpunkt	Onsdagen den 23 augusti 2023
Ledamöter	Lina Eriksson (L), Ordförande Stephanie Bruksgård (M), 1:e vice ordförande Anna Nygren (M) Malin Gabrielsson (KD) Ingvar Jonsson (SD) Gisela Carstinge (SD) Ulrika Spårebo (S), 2:e vice ordförande Kenneth Östberg (S) Ann-Christine Björkman (S), ersätter Pelle Strengbom Fehmi Paulus (S) Heidi-Maria Wallinder (V), deltar på distans
Ersättare	Mikael Andersson Elfgren (M) Elisabeth Wäneskog (KD) Andreas Akterhag (L), deltar på distans Peter Lilja (SD) Barbro Larsson (C)
Övriga	Lars Almroth, hälso- och sjukvårdsdirektör Annette Daneryd, utvecklingschef Jonas Ekström, områdeschef Nära vård, t o m § 88 Jonas Cederberg, områdeschef Medicinsk diagnostik, tf områdeschef Akutsjukvård, §§ 87-88 Christina Ersson, mötessekreterare Maria Cifuentes Vargas, personalföreträdare Roger Ärleskog, ekonomichef Maria Martinsson, verksamhetschef Närvården, §§ 88-91 Sara Fredin, processledare, § 87 Magnus Stålberg (M), politisk sekreterare, deltar på distans Johan Graff Andersson (L), politisk sekreterare, deltar på distans Cecilia Strand Ronsten (V), politisk sekreterare, deltar på distans Leena Kumpula (C), politisk sekreterare, deltar på distans

§ 80 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs.

§ 81 Föregående protokoll

Anmäls att hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll från sammanträdet 2023-06-07 justerats i föreskriven ordning.

§ 82 Justering

Beslut

1. Kenneth Östberg utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 83 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum måndagen den 25 september 2023 kl 09.00.

§ 84 Delegationsbeslut och anmälningsärenden

Bilaga

- a) Protokoll över beslut enligt delegation
- b) Meddelande 9/2023 från styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner - Överenskommelse om vaccination mot covid-19 för andra halvåret 2023 (RV230586)
- c) Meddelande 10_2023 från styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner – Rekommendation om kostnadsfrihet för vaccination mot covid-19 andra halvåret 2023 (RV230587-1)
- d) Meddelande 12/2023 från styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner - Hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar 2023 – Tilläggsöverenskommelse om försörjningsberedskap för läkemedel mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (RV203589)

Beslut

1. Delegationsbeslut och anmälningsärenden läggs till handlingarna.

§ 85 Samverkan med fackliga organisationer

Ärendena i föredragningslistan ska behandlas enligt samverkansavtal. Eftersom mötesdatum inte har passat ihop, har samverkansmötet inte ägt rum än.

§ 86 Lägesrapport ekonomi

Vid nämndens sammanträde 2023-05-24 § 62 beslutade nämnden att återrapport om det ekonomiska läget ska ske till nämnden kontinuerligt. Lars Almroth ger en lägesrapport.

Remissinflödet har ökat liksom produktionen. Sjukfrånvaron har minskat vilket har lett till att årsarbetstiden ökat. Periodens resultat är -609 miljoner kronor, och prognos för helåret är -1 030 miljoner kronor. Aktiviteter för att förbättra ekonomin pågår. Arbetet med att möta det nya regelverket om elva timmars dygnsvila pågår också liksom åtgärder för förbättrad tillgänglighet och arbete för att bli oberoende av hyrpersonal.

Lars Almroth visar utfall och trender för olika mål och indikatorer, och går djupare in på tillgänglighet, sjukfrånvaro och årsarbetstid. Han visar också status för olika pågående aktiviteter. Han visar grafer över utvecklingen av inhyrd personal under 2022 och 2023 och går igenom olika konsekvenser av att minska den. Han går också in på arbetet med att hitta ytterligare åtgärder för att förbättra ekonomin.

Nämnden diskuterar bland annat det ökade remissinflödet och remissvar, orsaker till och effekter av ökningen i årsarbetstid, konsekvenser av minskningen av hyrpersonal gällande bland annat antal vårdplatser och inflöde, statsbidrag för arbete med kvinnors hälsa respektive vaccination, ökning av långtidsfrånvaro, åtgärder för att förbättra ekonomin samt arbetet med nivåstrukturering, det vill säga att olika regioner specialiserar sig på behandlingar för olika diagnoser.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 87 Rapport om uppdrag i förvaltningsplanen kopplat till de mest vårdkrävande patienterna

Lars Almroth inleder och Sara Fredin informerar om de mest vårdkrävande patienterna, det vill säga de 5 % av patienterna vars vård kräver ungefär 50 % av tillgängliga resurser. En kartläggning av gruppen har gjorts baserat på data från 2021.

Under 2021 stod 5 % av patienterna för 51 % av kostnaderna inom Region Västmanland. Analyser har gjorts utifrån kostnader och volym samt orsaker till att patienter blir så vårdkrävande. Könsfördelningen är jämn inom gruppen. Hon visar också bland annat könsfördelning per diagnos och går över till grafer över fördelning per kön och med geografisk uppdelning för olika typer av diagnoser. Vid gruppering av diagnoserna ser man att psykiatriska sjukdomar är de dyraste diagnoserna följda av hjärt- och kärlsjukdomar och tumörer. Det är också de psykiatriska diagnoserna som genererar flest besök.

Sara Fredin går över till om det går att identifiera vilka som kommer att ingå i den analyserade gruppen. En faktor är patienter som har fler än ett vårdtillfälle per år, en annan om patienten har fler än fem vård dagar per år. Hon tar också upp ett antal riskfaktorer för att hamna i gruppen och går igenom hur nästa steg i arbetet kan se ut.

Nämnden diskuterar bland annat om även andra delar av omsorg, exempelvis i kommunerna, kan inkluderas; om patientgruppen främst vårdas inom slutenvård, i hemmet eller inom primärvården och då inom regiondriven eller privat driven primärvård; vikten av korrekt registrering för att underlagen ska bli användbara, eventuell påverkan av ersättningsnivåer på vilka diagnoser som sätts, olika benägenhet att söka vård i olika generationer, hur nästa steg kan tas samt vikten av preventivt arbete i samhället.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 88 Sommaren 2023, återsrapport

Jonas Ekström informerar om verksamheten under sommaren och inleder med den övergripande nivån med samverkan inom regionen och även med kommunerna. Samverkan i kombination med hemsjukvård har givit god effekt.

Jonas Cederberg informerar om sommaren inom Medicinsk diagnostik som har fungerat bra.

Maria Martinsson informerar om sommaren inom Närvården som har fungerat bra. Samverkan med slutenvården har varit en stor fördel. I slutet av perioden har bemanningsproblem lett till försämrad telefontillgänglighet på ett par av vårdcentralerna.

Nämnden diskuterar bland annat den enkät som går ut inom organisationen och vikten av samverkan samt telefontillgänglighet till vårdcentraler.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 89 Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträdesdagar 2024

Onsdagen den 24 januari
Onsdagen den 14 februari
Onsdagen den 20 mars
Onsdagen den 24 april
Onsdagen den 22 maj
Onsdagen den 5 juni
Onsdagen den 28 augusti
Onsdagen den 25 september
Onsdagen den 9 oktober
Onsdagen den 13 november
Onsdagen den 4 december

Om inte annat anges sammanträder hälso- och sjukvårdsnämnden mellan klockan 09.00 och 17.00.

Beslut

1. Redovisat förslag till sammanträdesdagar 2024 för hälso- och sjukvårdsnämnden fastställs.

§ 90 Definition av uppdrag och villkor för Vårdval vaccination

HSF230345

Detaljerad beskrivning av ärendet

Enligt beslut i Regionfullmäktige 230418 (ärende HSF230158) ska regionen under 2023 införa ett nytt valfrihetssystem för vaccinationer, Vårdval vaccination. Hälso- och sjukvårdsnämnden fick i uppdrag att inom de begränsningar som angivits fatta vidare beslut om vilka vaccin som ska ingå, ersättningsnivåer till utförare samt regelverk i övrigt.

Ingående vaccin

De vaccin som ska ingå i avtalet om Vårdval vaccination föreslås vara:

- vaccin mot säsongsinfluensa och pneumokocker för personer inom definierade riskgrupper.
- vaccin mot Covid 19 för personer inom definierade riskgrupper.
- TBE för barn och unga mellan 3 och 19 år i enlighet med politiskt beslut inom Region Västmanland.

Målgrupperna för vaccinationer definieras av de vid var tid gällande riktlinjerna för vilka invånare som definieras som riskgrupper, enligt anvisningar från myndigheter eller Region Västmanlands smittskyddsläkare. Dessa kan alltså komma att ändras under avtalstiden.

Ersättning

Ersättningen föreslås utgå i form av stickersättning och uppgå till 110 kr per genomförd och dokumenterad vaccination av personer inom definierade riskgrupper. Därutöver ersätts vårdgivaren för kostnaden för vaccinet, i enlighet med gällande priser i regionens upphandlade avtal.

Principer för utformning av förfrågningsunderlag

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen genom enheten Vårdval primärvård får delegation på att utforma förfrågningsunderlaget i enlighet med tidigare beslutade begränsningar samt med hänsyn till följande principer:

- Kraven på leverantörerna inom Vårdval vaccination ska överensstämma med de krav som ställs på vaccinationsuppdraget inom Vårdval vårdcentral avseende t ex dokumentation och patientsäkerhet samt i enlighet med övriga relevanta nationella och regionala riktlinjer.
- Villkoren i avtalet ska utformas så att regionen har goda förutsättningar för att löpande följa upp och utvärdera leverantörernas efterlevnad till avtalet och effekterna på täckningsgrad och tillgänglighet för invånarna i länet.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

Beslutet väntas medföra lägre kostnader per vaccination för regionen eftersom stickersättningen sätts under dagens nivå. Dock tillkommer administrativa kostnader för det nya valfrihetssystemet.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte ha någon inverkan på miljön.

Mänskliga rättigheter - prövning av barnens bästa

Ärendet bedöms inte ha någon inverkan på mänskliga rättigheter.

Invånarperspektiv

Invånarnas tillgänglighet till de aktuella vaccinen förväntas öka.

Uppföljning

Uppföljningen av besluten sker som en del av Vårdval primärvårds löpande uppdrag och ska rapporteras till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslutet skickas till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Verksamhetschef Vårdval primärvård

Beslut

1. De vaccin som ska ingå i avtal Vårdval Vaccination enligt LOV ska vara vaccin mot säsongsinfluensa, pneumokocker och covid 19 för definierade riskgrupper samt vaccin mot TBE för barn och unga mellan 3 och 19 år.
2. Ersättningen till leverantörerna ska utgå i form av stickersättning och uppgå till 110 kr per genomförd och dokumenterad vaccination. Därutöver ersätts leverantören för kostnaden för vaccinet, i enlighet med gällande priser i regionens upphandlade avtal.
3. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utforma förfrågningsunderlaget i enlighet med tidigare beslutade begränsningar samt med hänsyn till att kraven på vaccinatörer inom både Vårdval vårdcentral och Vårdval vaccination ska överensstämma samt att möjligheterna till uppföljning av leverantörernas följsamhet och effekter av avtalen ska säkerställas.

§ 91 Vårdval vårdcentral, återrapport efter fullmäktiges beslut

HSF230221

Regionfullmäktige beslutade 2023-06-13 § 85 om förändringar i förfrågningsunderlaget till Vårdval vårdcentral.

Information om hur förvaltningen har arbetat med ärendet.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 92 Motion om läkemedelsförsörjning genom att ta över sjukhusapoteket i egen regi

RV230536

Heidi-Maria Wallinder, Felicia Granath, Fredrik Stockhaus, Pratima Åslund, Christer Hansson och Lennart Engman (alla V) föreslår i en motion inkommen 2023-05-31 att Region Västmanland tar över tjänsten sjukhusapotek, det vill säga läkemedelsleveranser till sjukhusen och lagerhållning, i egen regi när avtalet med ApoEx löper ut hösten 2024.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till Hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande, RF 2023-06-13 § 74m.

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

Bakgrund

Läkemedelsförsörjning är en komplex verksamhet som regleras främst av Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2012:8) om sjukhusens läkemedelsförsörjning.

De senaste årens erfarenheter av pandemi, krig och ökande läkemedelsbrister har lett till att Socialstyrelsen, i juni 2023, rekommenderar att varje region inrättar en månads beredskapslager av läkemedel. Lagret ska bestå av knappt 900 substanser, användas till vård som inte kan anstå och med kravet att det ska omsättas. Detta ställer krav på såväl personella som digitala resurser för att uppnå en hållbar lösning.

En begränsning i nuvarande regelverk är att regionen inte får leverera läkemedel till verksamheter utanför sjukhus. För Region Västmanland innebär det att

läkemedelsleveranser till (offentligt) drivna vårdcentraler, kommunala akutläkemedelsförråd samt Folktandvård (FTV) måste upphandlas.

Nuläge

Enheten för sjukvårdsfarmaci utgör regionens sjukhusapoteksfunktion enligt gällande föreskrift. Regionen har valt att upphandla en underleverantör (Apoex) för att utföra vissa uppgifter i sjukhusapoteksfunktionen.

Apoex och Region Västmanland har ansvar för att utföra olika delar i läkemedelsförsörjningen. Regionens avtal med Apoex innebär i korthet att leverantören ansvarar för läkemedelsleveranser och lagerhållning. Lagret ligger utanför Västmanlands län.

Nuvarande avtal gäller 2021-10-01 till och med 2024-09-30 med förlängningsoption på 1+1 år. Kraftiga kostnadsökningar har noterats för de regioner som senaste året tecknat nya avtal för olika delar av läkemedelsförsörjningen.

Omvärldsbevakning

Regionerna Dalarna, Jönköping, Kalmar och Blekinge köper in läkemedel direkt till regiondrivet läkemedelslager. Region Örebro har beslutat att hösten 2024 övergå till drift i helt egen regi vilket innebär ansvar, uppbyggnad och inköp av eget läkemedelslager. Region Skåne har beslutat att 2024 bygga "säkerhetslager" av läkemedel parallellt med att man bygger gemensamma läkemedelsförråd inom sjukhusen.

Analys

Inför att avtalet med Apoex löper ut samt utifrån det förändrade omvärldsläget finns inplanerat att Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ska göra en utredning för att bedöma möjligheter och utmaningar med läkemedelsförsörjning i egen regi. Utredningen ska ha en neutral utgångspunkt och se till helheten.

I ärendet yrkar

Heidi-Maria Wallinder (V) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer beredningens förslag mot Heidi-Maria Wallinders yrkande och finner att regionstyrelsen beslutar enligt beredningens förslag.

Hälso- och sjukvårdsnämndens förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Reservation

Heidi-Maria Wallinder (V) reserverar sig till förmån för sitt yrkande.

§ 93 Motion om assisterad bukhinnedialys på särskilda boenden

RV230541

Heidi-Maria Wallinder, Fredrik Stockhaus, Pratima Åslund, Christer Hansson och Lennart Engman, alla (V), föreslår i en motion inkommen 2023-05-31 att regionen skyndsamt tar fram ett förslag på hur assisterad PD-behandling kan bli verklighet på

särskilda boenden i Västmanland

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till Hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande, RF 2023-07-13 § 74.

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

I omställningen mot en Nära vård är patientens möjlighet till egenvård en viktig grundpelare. För att kunna införa assisterad PD-behandling på särskilda boenden behöver regionen tillsammans med länets kommuner utreda frågan. Detta är inplanerat att göras under 2024.

I ärendet yrkar

Heidi-Maria Wallinder (V) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer beredningens förslag mot Heidi-Maria Wallinders yrkande och finner att regionstyrelsen beslutar enligt beredningens förslag.

Hälso- och sjukvårdsnämndens förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Heidi-Maria Wallinder (V) reserverar sig till förmån för sitt yrkande.

§ 94 Övriga frågor

- Barbro Larsson (C) ställer en fråga om hur många undersköterskor inom Region Västmanland har skickat in ansökan om, respektive fått ut, yrkesbevis till följd av att undersköterska blivit en skyddad yrkestitel samt om medel finns avsatta för den ökade kostnaden. Förste vice ordförande Stephanie Bruksgård (M) svarar att 106 undersköterskor inom regionen så här långt har fått ut sitt yrkesbevis, men att väldigt många i landet har skickat in ansökning och att handläggningen av ansökningar har dragit ut på tiden. Lars Almroth svarar angående finansieringen att den möts inom förvaltningen.
- Barbro Larsson (C) tar också upp två upphandlingar gällande gastroskopi respektive urologiundersökningar.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2023-09-08

Lina Eriksson
Ordförande

Kenneth Östberg
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2023-09-08 intygas:

Christina Ersson